

TÁC GIẢ, TÁC PHẨM CÁC TÁC PHẨM TRỌNG TÂM 12

	Tác giả				Tác phẩm			/riêng/
	Nhận xét	Xuất thân	Sự nghiệp sáng tác	Phong cách nghệ thuật	Vị trí	Xuất xứ	Hoàn cảnh sáng tác	
Tây Tiến Quang Dũng	Nghệ sĩ đa tài: vẽ tranh, soạn nhạc. Nhà thơ của xứ Đoài mây trắng	Hà Nội		Hồn hậu – Phóng khoáng – Lãng mạn – Tài hoa	Bài thơ xuất sắc của Quang Dũng trong nền văn học kháng chiến chống Pháp		1948 Do yêu cầu công tác, chuyển qua đơn vị khác tại Phù Lưu Chanh, QĐ nhớ về đơn vị cũ và viết bài thơ.	Giải thích: Tây Tiến là tên hướng hành quân cũng là tên một binh đoàn tập hợp các thanh niên trẻ có nhiệm vụ đánh tiêu hao sinh lực địch Tên trước kia: Nhớ Tây Tiến Cảm xúc bao trùm: Nhớ nhớ
Sóng Xuân Quỳnh	Nhà thơ tiêu biểu của thế hệ nhà thơ trẻ thời kì chống Mĩ cứu nước	Hà Nội		Mang vẻ đẹp nữ tính, tiếng nói của tâm hồn giàu lòng trắc ẩn, luôn da diết, khát vọng hạnh phúc	Cùng với bài "Thuyền và biển" là 2 bài thơ tình hay nhất của Xuân Quỳnh và thơ VN hiện đại	Hoa dọc chiến hào	1967 Chuyến đi thực tế tại vùng biển Diêm Điền (Thái Bình)	
Người lái đò Nguyễn Tuân	Nhà văn lớn, tài hoa, uyên bác		Đóng góp quan trọng cho nền văn học hiện đại, đưa thể tùy bút, bút ký đạt đến trình độ nghệ thuật cao làm phong phú cho ngôn ngữ dân tộc, đem đến cho nền văn học hiện đại một phong cách văn học tài hoa, uyên bác	Một nghệ sĩ suốt đời đi tìm cái đẹp Chủ nghĩa xê dịch Nhìn con người ở phương diện tài hoa, nghệ sĩ	Thể hiện tập trung nhất phong cách nghệ thuật của NT sau CMT8 Âng văn xuất sắc viết về sông Đà và người lái đò sông Đà.	Sông Đà	Thành quả nghệ thuật đẹp đẽ của Nguyễn Tuân trong chuyến đi gian khổ và hào hùng tới miền Tây Bắc rộng lớn của Tổ quốc để tìm chất vàng thiên nhiên và thứ vàng mười đã qua thử lửa của con người Tây Bắc	Tên trước kia: Sông Đà
Vợ nhặt Kim Lân	cây bút chuyên viết truyện ngắn	Bắc Ninh	Ông viết không nhiều nhưng được đánh giá là một trong những nhà văn xuất sắc của văn xuôi hiện đại Việt Nam.	Chuyện về cuộc sống và con người nông thôn Trong bóng tối nghịch cảnh luôn tỏa sáng tình người	Truyện ngắn xuất sắc trong giai đoạn văn học 45-75	Con chó xấu xí	1954 Tiến thân là 1 chương của Xóm ngụ cư nhưng bị thất lạc bản thảo. Sau khi hòa bình lập lại dựa vào cốt truyện cũ để viết	Được viết dựa trên 1 phần tiểu thuyết "Xóm Ngụ Cư"
Vợ chồng A Phủ Tô Hoài	nhà văn lớn của văn học Việt Nam hiện đại	Hà Nội	Thành công ở nhiều thể loại	Thiên về diễn tả sự thật đời thường Có sự am hiểu về phong tục tập quán Lối trần thuật hóm hỉnh, sinh động	Xuất sắc, thể hiện tài năng của Tô Hoài	Tập "Truyện Tây Bắc"	1952 Chuyến đi 8 tháng lên cùng bộ đội Tây Bắc	
Chiếc thuyền ngoài xa Nguyễn Minh Châu	người mở đường, tiên phong cho văn học Việt nam thời kì đổi mới. nhà văn xuất sắc của nền văn xuôi Việt Nam hiện đại.		TRƯỚC 1975: là cây bút sử thi với thiên hướng trữ tình lãng mạn. SAU 1975: nhà văn chuyển hẳn sang cảm hứng thế sự với những vấn đề đạo đức với triết lý nhân sinh.	Đi tìm hạt ngọc ẩn giấu trong tâm hồn con người Văn chương vì con người (Nghệ thuật vị nhân sinh) Nghệ thuật và cuộc sống phải liên hệ chặt chẽ	Tiêu biểu cho đề tài Đời tư – Thế sự	Chiếc thuyền ngoài xa	8/1983 khi cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước đã đi qua, đất nước trở lại với cuộc sống đời thường. Nhiều vấn đề của đời sống văn hóa, nhân sinh mà trước đây do hoàn cảnh chiến tranh chưa được chú ý, nay được đặt ra.	Xu hướng: Hướng nội, khai thác số phận và thân phận con người
Hồn Trương Ba Lưu Quang Vũ	Hiện tượng đặc biệt của sân khấu Nhà soạn kịch tài năng nhất của nền VH Nghệ thuật VN HD	Lớn lên ở mảnh đất Phú Thọ xinh đẹp	Cây bút tài hoa để lại dấu ấn ở nhiều thể loại	Thể hiện những triết lý, suy tư đa chiều, những vấn đề có tính thời sự nóng bỏng	Đỉnh cao của kịch LQV và đỉnh cao của kịch nói nước nhà	Cảnh VII và đoạn kết của kịch HTB	1984 ra mắt công chúng	Vở kịch được sáng tác dựa trên tích truyện dân gian HỒN TRƯƠNG BA, ĐA XÁC HÀNG THỊT (truyện cổ) và TRƯƠNG ĐỔ NHỤC (tuồng hài)

TỔNG HỢP GIÁ TRỊ TÁC PHẨM

	Giá trị nội dung	Giá trị nghệ thuật
Tây Tiến Quang Dũng	- Vẻ đẹp thiên nhiên vừa hùng vĩ dữ dội, vừa thơ mộng trữ tình về thiên nhiên Tây Bắc và nỗi nhung nhớ về thời đã xa. - Vẻ đẹp hào hùng, hào hoa, lãng mạn và sự hy sinh bi tráng của người lính TT.	- Bút pháp lãng mạn và màu sắc bi tráng được xây dựng trên nền hiện thực - Những sáng tạo về hình ảnh thơ, ngôn ngữ, giọng điệu.
Sóng Xuân Quỳnh	Bài thơ thể hiện tập trung vẻ đẹp tâm hồn của người con gái trong tình yêu. Đó là vẻ đẹp vừa mang nét truyền thống, vừa mang nét hiện đại. Truyền thống - Hồn nhiên, trẻ trung, đáng yêu - Thiết tha, đắm say trong một tình yêu chung thủy - Lạc quan, tin tưởng tuyệt đối vào tình yêu Hiện đại - Sự chủ động, mạnh mẽ táo bạo trong việc tìm kiếm tình yêu đích thực - > khẳng định bản ngã của mình trong đời - Dám bày tỏ thành thực nỗi lòng thương yêu của mình - Khát khao hướng tới một tình yêu đời thường, hiện thế, không hề xa vời. Qua bài thơ, nhà thơ hướng tới những tình cảm cao đẹp, niềm hạnh phúc lớn lao của con người trong cuộc sống.	Thể thơ: 5 chữ, nhịp điệu phong phú, linh hoạt tạo nên âm hưởng của những con sóng lúc dạt dào, sôi nổi, lúc lắng sâu, dịu êm rất phù hợp với việc gửi gắm tâm tư sâu kín vào những trạng thái, tình cảm phức tạp của tâm hồn Sáng tạo hình tượng nghệ thuật độc đáo "sóng" Ngôn từ, hình ảnh: giản dị, gần gũi, đời thường, nhưng không kém phần sâu sắc Cấu trúc bài thơ được xác lập theo kiểu đan xen giữa những hình tượng "sóng, bờ anh, em" góp phần làm nên nét đặc sắc của bài thơ Các cặp câu song hành như những con sóng vô hạn, vô hồi trên đại dương Các biện pháp tu từ so sánh, tương phản đối lập được sử dụng thành công
Người lái đò Nguyễn Tuân	SÔNG ĐÀ: - Nguyễn Tuân đã nhìn nhận sông Đà như một tuyệt tác của tự nhiên, một công trình nghệ thuật của tạo hóa. Từ đó ca ngợi vẻ đẹp con sông Đà, thể hiện sâu sắc tình yêu mến của nhà văn đối với quê hương đất nước. - Con sông Tây Bắc được nhà văn nhìn nhận một cách toàn diện qua cả hai tính cách hung bạo và trữ tình. NGƯỜI LÁI ĐÒ - Con sông thơ mộng và dữ dội đã trở thành dòng chảy huyền thoại, người lái đò vật lộn thác lũ đã trở thành dũng sĩ - nghệ sĩ nhờ ngòi bút tài hoa của nhà văn. - Người lái đò trí dũng và tài hoa đã nổi bật trên dòng sông hung bạo và trữ tình, có khả năng chinh phục thiên nhiên, bắt nó phải phục vụ con người, xây dựng đất nước. - Đó chính là chất vàng mười của con người Tây Bắc nói riêng và người lao động Việt Nam nói chung trong thời kì mới - thời kỳ hàn gắn vết thương chiến tranh, xây dựng đất nước, xây dựng CNXH.	NGHỆ THUẬT: CON SÔNG - Phối hợp linh hoạt các thủ pháp nghệ thuật đặc sắc: ẩn dụ, nhân hóa, so sánh. - Lối hành văn đầy biến hóa, độc đáo, giàu sức gợi tả gợi cảm. - Vận dụng tri thức tổng hợp của nhiều loại hình nghệ thuật khác nhau để quan sát, miêu tả và bộc lộ cảm xúc. - Miêu tả dòng sông từ góc độ văn hóa, thẩm mỹ. NGƯỜI LÁI ĐÒ: - Tạo tình huống độc đáo để nhân vật bộc lộ rõ phẩm chất của mình. (sông Đà hung bạo). - Tập trung tô đậm nét tài hoa nghệ sĩ ở người lái đò. - Vận dụng tri thức đa ngành để khám phá phát hiện xây dựng hình tượng. - Sử dụng kho từ ngữ giàu có đầy cá tính, giàu chất tạo hình.

Vợ nhặt Kim Lân	HIỆN THỰC: - Dựng lên chân thực bức tranh thê thảm về nạn đói năm 1945. - Gián tiếp phơi bày tội ác tày trời của bọn phát xít thực dân - Đề cập đến xu thế tất yếu, hướng về ngọn cờ Cách Mạng. GIÁ TRỊ NHÂN ĐẠO: - Cảm thông, xót thương cho số phận bi thảm của người dân nghèo trong nạn đói. - Tố cáo, lên án tội ác của bọn thực dân phát xít đối với nhân dân ta. - Trân trọng, nâng niu, ngợi ca những phẩm chất tốt đẹp của người lao động. - Tin tưởng, hi vọng vào một ngày mai hê sáng.	- Xây dựng tình huống truyện độc đáo. Tác giả sử dụng tình huống truyện như một phương tiện khám phá, khắc họa tính cách các nhân vật và thể hiện chủ đề của tác phẩm. - Nghệ thuật xây dựng nhân vật, đặc biệt, nghệ thuật miêu tả tâm lí nhân vật tinh tế. - Lối trần thuật giản dị, tự nhiên. - Dựng đối thoại sinh động, ngôn ngữ mộc mạc, chân chất, sử dụng ngôn ngữ của người nông dân một cách tự nhiên.
Vợ chồng A Phủ Tô Hoài	Giá trị hiện thực - Dựng lên chân thực cuộc sống bị áp bức, bóc lột, bị chà đạp của người dân miền núi trong xã hội phong kiến xưa - Phơi bày bộ mặt tàn ác của tầng lớp thống trị - Miêu tả chân thực, sinh động bức tranh thiên nhiên, con người, phong tục tập quán của đồng bào Mèo ở vùng Tây Bắc của Tổ quốc - Vạch ra con đường giải phóng, sự đổi đời của nhân dân, người lao động dưới ánh sáng thời đại mới Giá trị nhân đạo - Cảm thông, thấu hiểu, xót thương cho những người dân bị áp bức, bóc lột - Tố cáo, lên án gay gắt tội ác của các thế lực tàn bạo, chà đạp quyền sống của con người - Phát hiện, nuôi dưỡng, ngợi ca những phẩm chất tốt đẹp của con người - Khẳng định sức sống và vạch ra con đường giải phóng, sự đổi đời của người dân lao động dưới ánh sáng thời đại mới - Dựng lên chân thực cuộc sống bị áp bức, bóc lột, bị chà đạp của người dân miền núi trong xã hội phong kiến xưa - Phơi bày bộ mặt tàn ác của tầng lớp thống trị - Miêu tả chân thực, sinh động bức tranh thiên nhiên, con người, phong tục tập quán của đồng bào Mèo ở vùng Tây Bắc của Tổ quốc - Vạch ra con đường giải phóng, sự đổi đời của nhân dân, người lao động dưới ánh sáng thời đại mới	Nghệ thuật xây dựng nhân vật, đặc biệt là nghệ thuật miêu tả tâm lý NV Nghệ thuật trần thuật của Tô Hoài mang tính truyền thống nhưng cũng rất uyển chuyển, sáng tạo từ cách giới thiệu nhân vật, đặc biệt ẩn tượng từ cốt truyện vừa liên mạch theo trình tự thời gian vừa đan xen những hồi ức, pha trộn giữa quá khứ và hiện tại, giữa những mơ hồ của tiềm thức với những lộn xộn chống chéo của tâm tư, nhờ thế mà mạch chuyện biến đổi sinh động hấp dẫn mà vẫn mạch lạc. - Nhiều đoạn được sử dụng ngôn ngữ nửa trực tiếp giúp người đọc nhận ra vẻ đẹp trong đời sống nội tâm của nhân vật, nghe được tiếng nói bên trong tâm hồn nhân vật, vừa tạo được sự đồng cảm giữa nhà văn, nhân vật và người đọc. - Biệt tài miêu tả thiên nhiên và các phong tục tập quán của người dân miền núi đã đem đến sự mới mẻ, thú vị, hấp dẫn cho tác phẩm. Ngôn ngữ của Tô Hoài giản dị, phong phú, đầy sáng tạo. Lời văn mượt mà, sâu lắng, trữ tình, giàu tính tạo hình và sức truyền cảm sâu sắc. Ngôn ngữ vừa có sự vận dụng cách nói hồn nhiên, giàu hình ảnh của người miền núi, vừa giữ được tính chuẩn mực của ngôn ngữ văn học.

Chiếc thuyền ngoài xa Nguyễn Minh Châu	• GIÁ TRỊ NHÂN ĐẠO của tác phẩm được toát ra từ tình yêu tha thiết đối với con người. Tình yêu ấy bao hàm cả khát vọng kiếm tìm, phát hiện, tôn vinh những vẻ đẹp người còn tiềm ẩn, cả những khắc khoải lo âu trước cái xấu và cái ác... • Truyện CTNX, qua những phát hiện của Phùng về vẻ đẹp của thiên nhiên, về sự thật cay đắng, đầy bi kịch, nghèo khổ của những con người lao động bằng nghề chài lưới, đã bộc lộ những lo lắng, trăn trở của nhà văn về nhân cách, đời sống con người, bộc lộ lòng thương cảm, trắc ẩn, trân trọng những vẻ đẹp trong tâm hồn người dân lao động. • Truyện đậm chất tự sự, triết lý, tiêu biểu cho phong cách nghệ thuật của Nguyễn Minh Châu.	• Xây dựng TÌNH HUỐNG TRUYỆN độc đáo, hấp dẫn. Đó là tình huống chứa nhiều câu chuyện và đầy bất ngờ. Qua đó tạo bước ngoặt trong nhận thức của nhân vật về nghệ thuật và cuộc sống. Chính tình huống đã làm cho tác phẩm vừa chân thực vừa mang ý nghĩa phát hiện sâu sắc về đời sống. • NGHỆ THUẬT XÂY DỰNG NHÂN VẬT: nhà văn đã xây dựng những nhân vật vừa quen, vừa lạ, có những vẻ đẹp khuất lấp chứa nhiều quan niệm sâu sắc về con người • GIỌNG ĐIỀU TRẦN THUẬT: thay đổi linh hoạt, lúc say sưa tả cảnh, lúc lại đầy suy tư, day dứt, lúc hài hước tự trào, lúc triết lý, nhân văn. • NGÔN NGỮ: sự tài hoa của ngòi bút NMC trong việc miêu tả nhân vật, dựng đối thoại hay kể chuyện. Ngôn ngữ kể chuyện theo hướng đối ngôi, khiến câu chuyện vừa khách quan, vừa thiết thực.
Hồn Trương Ba Lửa Quang Vũ	• Được sống làm người thì quý giá thật, nhưng được sống đúng là mình, sống trọn vẹn những giá trị vốn có và theo đuổi còn quý giá hơn • Sự sống chỉ thực sự có ý nghĩa khi con người được sống tự nhiên, hài hòa giữa thể xác và tâm hồn. • Con người phải luôn biết đấu tranh với nghịch cảnh, với chính bản thân, chống lại sự dung tục để hoàn thiện nhân cách và vươn tới những giá trị tinh thần cao quý.	• Sáng tạo cốt truyện dân gian • Kết hợp yếu tố hoang đường hư cấu với hiện thực đặc sắc. • Tạo tình huống độc đáo, dẫn dắt xung đột kịch tự nhiên, hợp lý. • Nghệ thuật dựng cảnh, dựng đối thoại, độc thoại đặc sắc. • Ngôn ngữ kịch vừa đời thường vừa giàu chất triết lý. Ngôn ngữ đối thoại, độc thoại sinh động, sắc sảo